

เป้าหมายเศรษฐกิจและแนวทางการพัฒนาของจีนในปี 2556

ภายหลังการประชุมสมัชชาพรรคคอมมิวนิสต์แห่งชาติครั้งที่ 18 เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2555 กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของจีนทั้งในส่วนกลาง ระดับมณฑล และท้องถิ่นต่างเร่งระดมความคิดกันขนานใหญ่เพื่อปรับปรุงแผนการดำเนินงานในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งในปี 2556 ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายและเป้าหมายที่พรรคคอมมิวนิสต์จีนกำหนดไว้ และเป็นแนวทางเพื่อ

รองรับการบริหารงานของผู้นำรุ่นที่ 5 โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสี จิ้นผิง และท่านหลี่ เค่อเฉียงที่จะขึ้นรับตำแหน่งประธานาธิบดีและนายกรัฐมนตรีในราวเดือนมีนาคม สกหน้า ตามลำดับ นอกจากนี้ ยังมีการสำรวจความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจ นายธนาคาร และผู้ประกอบการในประเด็นที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดของผลการสำรวจและการประชุมหารือดังกล่าวถูกทยอยเปิดเผยกันเป็นระลอก ซึ่งในด้านเศรษฐกิจมีห

ประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักเศรษฐศาสตร์จีน การวิจัยนี้สอบถามความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจของจีนจำนวน 100 คนเกี่ยวกับทิศทางเศรษฐกิจของจีนและของโลกในปี 2556 รวมถึงประเด็นที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ก่อนการประชุมกำหนดนโยบายเศรษฐกิจประจำปี 2556 (Central Economic Work Conference) ที่จะมีขึ้นระหว่างวันที่ 15-16 ธันวาคม 2555 ซึ่งพบว่า

1.1 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจจีน ร้อยละ 8.5 เชื่อมั่นว่าเศรษฐกิจจีนจะเติบโตในอัตรา มากกว่าร้อยละ 7 ตามที่รัฐบาลตั้งเป้าหมายไว้ ขณะที่ร้อยละ 18 เห็นว่าเศรษฐกิจจะขยายตัวมากกว่าร้อยละ 8 เมื่อเทียบกับของปีก่อน อย่างไรก็ดี ร้อยละ 15 เห็นว่าการเติบโตทางเศรษฐกิจจะต่ำกว่าร้อยละ 7 ทั้งนี้ ก่อนหน้านี้ รัฐบาลจีนกำหนดเป้าหมายการเติบโตทางเศรษฐกิจเฉลี่ยในช่วงแผนพัฒนา 5 ปีฉบับที่ 12 (2554-2558) ไว้ที่ร้อยละ 7 ต่อปี ขณะที่ธนาคารโลก (World Bank) คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจีนในปี 2556 จะเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 8.3 เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา

1.2 การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ ร้อยละ 60 เห็นว่า รัฐบาลจะดำเนินนโยบายการเงินการคลัง “สายกลาง” ขณะที่ร้อยละ 35 เห็นว่า รัฐบาลจะผ่อนคลายให้นโยบายดังกล่าว “ยืดหยุ่น” มากขึ้น แต่ทั้งนี้ ถึงร้อยละ 73 เห็นว่า รัฐบาลควรเพิ่มมาตรการเพื่อลดภาระภาษีสำหรับธุรกิจและผู้บริโภค เพื่อช่วยให้เศรษฐกิจฟื้นตัวเร็วขึ้น ขณะที่ร้อยละ 55 ของนักเศรษฐศาสตร์เหล่านี้เห็นว่ารัฐบาลควรมี

มาตรการกระตุ้นทางการเงิน อย่างไรก็ดี เกือบร้อยละ 60 เห็นว่ารัฐบาลควรคงมาตรการควบคุมตลาดอสังหาริมทรัพย์และรถยนต์เอาไว้ และราคาอสังหาริมทรัพย์จะขยับสูงขึ้นตามธุรกรรมที่มากขึ้น

1.3 อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจโลก เกือบร้อยละ 30 มีความเห็นว่าเศรษฐกิจโลกจะเติบโตต่ำกว่าร้อยละ 3 ขณะที่ร้อยละ 8 เห็นว่า เศรษฐกิจโลกอาจเติบโตมากกว่าร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับของปีก่อน

นอกจากนี้ ราว 2 ใน 3 ของนักเศรษฐศาสตร์เหล่านี้เห็นว่า มาตรการ QE ชุดใหม่จะส่งผลให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ เติบโตในอัตราที่มากกว่าร้อยละ 2 อย่างไรก็ดี ร้อยละ 70 กลับเห็นว่า วิกฤติการณ์เศรษฐกิจในยูโรโซน (Eurozone) จะคลี่คลายลงในปี 2556 และมากกว่าร้อยละ 80 เห็นว่า เศรษฐกิจในภูมิภาคดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นในอัตราต่ำกว่าร้อยละ 1 เมื่อเทียบกับของปีที่ผ่านมา

2. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของนักธุรกิจที่มีต่อเศรษฐกิจจีน ซึ่งสอบถามความคิดเห็นของผู้ประกอบการจำนวน 5,000 รายและนายธนาคารจำนวน 3,000 รายพบว่า มากกว่าร้อยละ 60 เชื่อว่าเศรษฐกิจจีนจะเติบโตในระดับปกติ นอกจากนี้ การสำรวจอื่น ๆ ก็ยังให้ผลในเชิงบวกที่คล้ายคลึงกัน อย่างไรก็ตาม การสำรวจเหล่านี้สะท้อนถึงข้อห่วงใยที่มีต่อการเพิ่มขึ้นของอัตราเงินเฟ้อในอนาคต

3. ผลการประชุมกำหนดนโยบายเศรษฐกิจประจำปี 2556 เมื่อวันที่ 15-16 ธันวาคม 2555 (สรุปจากการแถลงข่าวผลการประชุม) มีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

3.1 จีนกำลังเข้าสู่ช่วงรอยต่อของยุคแห่งการเติบโตอย่างรวดเร็วท่ามกลางวิกฤติเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเงินเฟ้อ ภาวะฟองสบู่ และการกีดกันทางการค้าที่นับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น ดังนั้น จีนจึงต้องดำเนินนโยบายและมาตรการเศรษฐกิจอย่างรอบคอบ

แม้ว่าจีนจะประสบความสำเร็จในการคุมอัตราเงินเฟ้อให้อยู่ราวร้อยละ 2.7 ซึ่งต่ำกว่าอัตราที่รัฐบาลตั้งไว้ร้อยละ 4 ก่อนข้างมาก แต่หลายฝ่ายคาดว่า ในปี 2556 จีนจะเผชิญกับอัตราเงินเฟ้อที่เพิ่มขึ้นในระดับกลาง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งแรกของปี อันเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของราคาสินค้า การฟื้นตัวของเศรษฐกิจจีน และการดำเนินนโยบายการเงินที่ “ผ่อนคลาย” ของโลก ทั้งนี้ คาดว่าจีนจะกำหนดอัตราเงินเฟ้อเป้าหมายในปี 2556 ไว้ที่ร้อยละ 3.5 ต่อปี

3.2 ในปี 2556 จีนจะมุ่งเน้นการขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างมี “คุณภาพ” และ “ประสิทธิภาพ” ควบคู่ไปกับการดำเนินนโยบายการเงินแบบ “ระมัดระวัง” และนโยบายการคลัง “เชิงรุก” และผลักดันการพัฒนาชุมชนเมืองอย่างจริงจังและต่อเนื่อง นอกจากนี้ จีนยังจะกระตุ้นอุปสงค์ภายในประเทศให้ขยายตัว และเพิ่มการนำ

เข้าเพื่อสนับสนุนการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศต่อไป รวมทั้งเพิ่มความระมัดระวังในการดำเนินนโยบายด้านอสังหาริมทรัพย์

ทั้งนี้ รายงานของ **Bank of Communications** ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันการเงินหลักของจีนระบุว่า ในปี 2556 สถาบันการเงินจีนจะปล่อยสินเชื่อใหม่ ในระดับที่เท่ากับหรือมากกว่าของปี 2552 กล่าวคือ เป้าหมายระดับสินเชื่อใหม่ที่รัฐบาลจีนกำหนดไว้อยู่ที่ 9 ล้านล้านหยวน แต่ระดับสินเชื่อที่แท้จริงอาจเพิ่มขึ้นไปถึง 9.6 ล้านล้านหยวน ซึ่งเป็นการขยายตัวร้อยละ 14.5 เมื่อเทียบกับของปี 2555 เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ด้านการลงทุนของรัฐบาลท้องถิ่น และการใช้จ่ายของภาคครัวเรือน รวมทั้งเงินสนับสนุนธุรกิจ SMEs ภาค

เกษตร และอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์เป้าหมาย

อนึ่ง ระดับการปล่อยสินเชื่อใหม่นับเป็นหนึ่งในกลไกที่รัฐบาลจีนนิยมใช้ในการกำกับทิศทางการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา สินเชื่อใหม่ของจีนมีความผันผวนค่อนข้างมาก โดยมีมูลค่าถึง 9.6 ล้านล้านหยวนในปี 2552 (ดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจครั้งใหญ่) แต่ถูกกดให้ลดลงเหลือ 7.9 ล้านล้านหยวน และ 7.5 ล้านล้านหยวนในระหว่างปี 2553-2554 เพื่อแก้ไขปัญหาฟองสบู่และเงินเฟ้อ อย่างไรก็ตาม เมื่อสถานการณ์ปัญหาดังกล่าวเริ่มดีขึ้นในปี 2555 ก็คาดว่าระดับสินเชื่อใหม่จะเพิ่มขึ้นมาอยู่ที่ระดับ 8.5 ล้านล้านหยวน ณ สิ้นปี 2555

3.3 ในด้านการค้าระหว่างประเทศ หลายฝ่ายคาดการณ์ว่า ตลาดการค้าโลกจะฟื้นตัวอย่างช้า ๆ อย่างไรก็ตาม การกีดกันทางการค้าจะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในปี 2556 จีนจึงไม่สามารถพึ่งพาภาคการค้าระหว่างประเทศให้เป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้ดังเช่นในอดีต ทั้งนี้ ในช่วง 11 เดือนแรกของปี 2555 การค้าระหว่างประเทศของจีนเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.8 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน และต่ำกว่าอัตราเป้าหมายที่กำหนดไว้ในปี 2555 ที่ร้อยละ 10 เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ ในช่วง 11 เดือนแรกของปี จีนยังต้องเผชิญกับกรณีพิพาททางการค้าถึง 76 กรณี เพิ่มขึ้นจาก 69 กรณีของทั้งปีก่อน ขณะเดียวกันกลุ่มสินค้าก็มีแนวโน้มเปลี่ยนจากสินค้าที่ใช้แรงงานเป็นปัจจัยสำคัญในการผลิต (ที่มีราคาต่ำ) เป็นสินค้าเทคโนโลยี (ที่มีราคาสูง) ซึ่งส่งผลกระทบต่อผลกระทบบังคับต่อการส่งออกของจีนเพิ่มขึ้น โดยในปี 2554 กรณีพิพาททั้งหมดส่งผลกระทบต่อผลกระทบบังคับต่อการส่งออกของ

จีนราว 5,900 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่กรณีพิพาทระหว่างสหภาพยุโรปและจีนเรื่องการอุดหนุนสินค้าแผงพลังงานแสงอาทิตย์ของจีนในปี 2555 เพียงกรณีเดียวก็มีมูลค่าถึง 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ!

3.4 ในด้านการลงทุน จีนยังจะส่งเสริมการลงทุนโดยตรง

จากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment: FDI) ให้มากขึ้นผ่านมาตรการคุ้มครองและปกป้องสิทธิประโยชน์และทรัพย์สินทางปัญญาของนักลงทุนต่างชาติเพื่อให้การลงทุนโดยตรงฯ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และขยายการลงทุนของจีนในต่างประเทศ (Outbound Direct Investment: ODI) เพื่อเพิ่มสัดส่วนการลงทุนของจีนในตลาดโลกต่อไป

อนึ่ง หากไม่นับรวมการลงทุนของภาคการเงินแล้ว ในช่วง 10 เดือนแรกของปี 2555 ODI ของจีนมีมูลค่า 58,170 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 25.8 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยมูลค่าการลงทุนจากภาคเอกชนมีสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น และคาดว่าจะมีมูลค่ารวมของทั้งปีราว 70,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขณะที่มูลค่า FDI ในช่วง 11 เดือนแรกของปีมีมูลค่า 100,020 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ลดลงในอัตราร้อยละ -3.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นักวิชาการบางส่วนคาดว่า สถานการณ์ดังกล่าวในปี 2556 ก็อาจไม่ดีขึ้น จึงเห็นว่าจีนควรจะลดการพึ่งพา FDI เป็นกลไกขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีนในปี 2556 และด้วยแนวโน้มดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์จึงคาดการณ์ว่า มูลค่า ODI จะอยู่ในระดับ FDI ได้ภายใน 5-10 ปีข้างหน้า

4. มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจในปี 2556

4.1 มาตรการลดอากรนำเข้า กระทรวงการคลังจีนประกาศแผนที่จะลดอากรนำเข้าสินค้า

มากกว่า 780 รายการครอบคลุมตั้งแต่วัตถุดิบ สินค้าเกษตรและสินค้านับสนุนด้านการเกษตรและสิ่งทอ เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิต สินค้าอุปโภคบริโภค พลังงานและสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม โดยให้มีผลบังคับใช้นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2556 มาตรการนี้เป็นส่วนหนึ่งของความพยายามกระตุ้นการบริโภคภายในประเทศและลดแรงกดดันด้านการกีดกันทางการค้าจากต่างประเทศ

ในส่วนของสินค้าอุปโภคบริโภคนั้น มีหลายรายการสินค้าที่สำคัญ ซึ่งคาดว่าจะถูกตัดลงร้อยละ 15-25 จากอัตราเดิม อาทิ ผลิตภัณฑ์นม แอลกอฮอล์สำหรับการบริโภค (Ethyl Alcohol) ผลิตภัณฑ์ประทินผิว เล่นสกีล้อถ่วงรูป เครื่องมือทางการแพทย์ อาทิ เครื่องรักษาระดับการเต้นของหัวใจ และเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านคุณภาพดี อาทิ ไมโครเวฟ และเครื่องทำกาแฟ ขณะที่สินค้าเครื่องมือ/

อุปกรณ์การผลิตคาดว่าจะครอบคลุมถึงหุ่นยนต์ สาขาการผลิตในอุตสาหกรรมยานยนต์ แบตเตอรี่แบบลิเทียม และไดโอดีให้พลังงานแสง เพื่อต่อยอดการพัฒนาอุตสาหกรรมเชิงยุทธศาสตร์ที่มีศักยภาพภายในประเทศ

4.2 มาตรการช่วยเหลือ SMEs นอกจากนี้ ยังมีกระแสข่าวว่า รัฐบาลเมืองเวินโจว ซึ่งเป็นเสมือน “เมืองแห่ง SMEs” ของจีนเตรียมจะออกมาตรการช่วยเหลือแก่ผู้ประกอบการขนาดเล็กและขนาดกลางครั้งใหม่ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดหาที่ดินมากขึ้นแก่ภาคการผลิต การลดกฎระเบียบขั้นตอนการประกอบธุรกิจ การกำหนดอัตราดอกเบี้ยสำหรับการเรียกเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล และการจัดตั้งกองช่วยเหลือ SMEs (มูลค่า 1,000 ล้านหยวน) และจัดหาสินเชื่อแก่ภาคธุรกิจ โดยเฉพาะกิจการไฮเทคและเทคโนโลยีใหม่ เพื่อการเร่งปรับโครงสร้างธุรกิจ ซึ่งหลายฝ่ายเห็นว่า หากมาตรการใหม่ดังกล่าวมีผลใช้บังคับก็จะเป็นการสนับสนุนและแก้ไขปัญหาอุปสรรคในการประกอบธุรกิจของ SMEs ในท้องถิ่นอย่างแท้จริง โดยเฉพาะมาตรการภาษีเงินได้แบบ “Zero Growth”

ดูเหมือนว่าประเด็นการเติบโตของเศรษฐกิจในปี 2556 ไม่ใช่เรื่องอัตราการเติบโตเศรษฐกิจว่าจะเป็นเท่าไร แต่เป็นเรื่องคุณภาพและประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ กล่าวคือ แม้ว่าอัตราการ

เติบโตในปีหน้าจะไม่สูงดังเช่นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา แต่ก็มีแนวโน้มสูงที่จีนจะเติบโตในอัตราที่สูงกว่าอัตราเฉลี่ยของโลกถึง 2 เท่าตัว โดยมีภาคการลงทุนและการบริโภคภายในประเทศเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจจีนในปี 2556 นอกจากนี้ รัฐบาลจีนยังจะให้ความสำคัญกับการกระจายรายได้ไปสู่ภาคประชาชน โดยเฉพาะในเขตชนบท ควบคู่ไปกับการขยายตัวของชุมชนเมือง ซึ่งคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 70 ของจำนวนประชากรจีนโดยรวมในปี 2573 ... โตไม่หยุด จุดไม่อยู่จริง ๆ เลย

รวบรวมและเรียบเรียงโดย

ดร. ไพจิตร วิบูลย์ธนสาร

อัครราชทูต (ฝ่ายการพาณิชย์)

สำนักงานพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง

18 ธันวาคม 2555